

ENSV EHITUSKOMITEE ARHITEKTUURIMÄLESTISTE KAITSE INSPEKTSIOON
ARHITEKTUURIMÄLESTISE PASS

Kateg.
Karter. №

167

ALBU MÕISAHOONE KOOS PARGI JA SILLAGA

18-19. saj.

Arhitektuurimälestise nimetus * Наименование памятника архитектуры

Liik * Вид

Autor (daatum) * Автор (дата)

Toimiku nr.
№ дела

Ümberehituse autor (daatum)
Автор реконструкции (дата)

pae kivi, krohvitud

Tüüp, materjal ja põhikonstruktsioonid
Тип, материал и основные конструкции

vt. lisaleht

Paide rajoon

Ra'oon * Район

Linn * Город

Asustatud punkt * Населенный пункт

Tänav. № * Улица. №

Albu kn.

Külanõukogu * Сельсовет

A.H. Tammsaare nim.kolhoos

Kolhoos, sovhoos, metskond
Колх., совх., лесх.

koolihoone, laoruumid

Kasutamisviisi * Использование

Albu algkool, Tammsaare

nim.kolhoos

Albu algkool, Tammsaare

Valdaja * Владелец **nim.kolhoos**

Paide raj. 202834, Albu

Valdaja aadress * Адрес владельца

Daatum
Пятиировка

varaklassist...
sism...histo-
ritsism

Stiil
Стиль

Kaitsekohustu-
se daatum ja
nr.

Дата охра-
нного обяза-
тельства

Kaitsetsooni
kehtestamise
daatum
Дата уст. охр.
зоны

rahulda,
osal.avarii

line
Seisund
Состояние

Asendiplaani skeem * Схема генплана

Albu mõisa massiivsetes vormides peahoone on stiililiselt liigitatav 18. saj. 2. poole varaklassitsistlike ehitiste hulka, kuid oletatavasti esineb siin ka varasemaid hooneosi. Maja esifassaad on liigendus-teta, vaid peaukse kohal paikneb kolme akna laiune pealisehitus, hoone tagafassaadil eenduvad aga kesk-hoovi moodustavalta kaks tiiba. Hoonet vormib kõrge kelpkatus. Dekoratiivviimistlus on lagooniline - rustik-kvaaderdusega kujundatud nurgad, profileeritud räästa- ja viilukarniisid, hilisemal ajal (1888) on peaukse ette ehitatud kohmakas klaasitud veranda.

Ruumid paiknevad anfilaadselt, soklikorruse ruumid neljakandilistele piilaritele toetuvate ristservjoonvölvidega.

Park (2,9 ha) - peahoone ees ovaalväljak, puistu alal tajutavad varasema regulaarse pargikavatise jälgid. Park rekonstrueeritud 19. saj. 2. poolel.

Kahe kaarega kivisild rajatud parki piiravale Ambla jõele.

ARHITEKTUURSED JA DEKORATIIVSED ELEMENDID
АРХИТЕКТУРНЫЕ И ДЕКОРАТИВНЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ

Peahoone välisdekoor lagooniline: rustik-kvaaderdusega kujundatud nurgad, profileeritud räästa- ja viilukarniisid. Klaasveranda (1888). Hoone sisemuses säilinud üksikuid algseid tahveluuksi.

2 FOTOT (6×9) * 2 ФОТОГРАФИИ (6×9)

1. Albu mõisahoone. Vaade esifassaadile.
2. Sild Ambla jõel.

KES JA MILLAL FOTOGRAFEERIS * КТО И КОГДА ФОТОГРАФИРОВАЛ

H.Joonuks, 1976.

**MÄlestises asuvad Kunstiteosed
ПРОИЗВЕДЕНИЯ ИСКУССТВА В ПАМЯТНИКЕ**

PÖHIPLAANILINE SKEEM * ПЛАНОВАЯ СХЕМА

vt. lisaleht

MALESTISE AJALOOLISE STRUKTUURI SKEEM
СХЕМА СТРУКТУРЫ ИСТОРИИ ПАМЯТНИКА

ANDMED MALESTISE TEHNILISE SEISUKORRA KONTA
СВЕДЕНИЯ О ТЕХНИЧЕСКОМ СОСТОЯНИИ ПАМЯТНИКА

Peahoone tehniline seisukord viimaste külastuste aegu (1979, 1981) rahuldav. Siiski märgatavad mõningad krohvivigästused, niiskumised jne. Kolhoosi poolt laoruumidena kasutatavad hoone osad lisaks ka küllaltki ebasanitaarses seisundis, ümbrus risustatud.

Park eriti kaugemates osades ülekasvanud, osaliselt võsastunud.

Kivisillă seisund on aastatega muutunud avariliseks - krohvkate pudnenud, müüritis osaliselt varisenud.

THE GOVERNMENT OF THE
INDIAN TERRITORY OF CANADA

THE GOVERNMENT OF THE
INDIAN TERRITORY OF CANADA
DOES NOT
RECOGNIZE
THE
TREATY
OF
1876
BETWEEN
THE
GOVERNMENT
OF
CANADA
AND
THE
INDIAN
PEOPLES
OF
THE
INDIAN
TERRITORY
AS
VALID
OR
BINDING
ON
THE
INDIAN
PEOPLES
OF
THE
INDIAN
TERRITORY
OR
THE
GOVERNMENT
OF
CANADA.

1. E.v.Schilling, Die Rittergüter Jerwens seit der Schwedenzeit. Hannover, 1970.
2. H.Uprus, XVIII-XIX sajandi ehitusmälestised jutustavad Paidest ja maast tema ümber. - Paide rajoonis. Artiklite kogumik. Tartu, 1972.
3. Päide rajooni mõisate ülevaade ja tehnilise seisukorra hinnang. I kd. Koost. V.Ranniku. Tallinn, 1978 - KRPI arhiiv, A-127.
4. Eesti NSV mõisaarhitektuuri rikklike kaitse alla võtmise ettepanek-põhjendused. X kd, Paide raj. Albu mõis. Koost. A.Hein, K.Tilk. Tallinn, 1979- KRPI arhiiv, A-362.

KÖRVALISED HOONED MÄLESTISE
KAITSETSOONIS
ПОСТОРОННИЕ ПОСТРОЙКИ В ОХРАННОЙ
ЗОНЕ ПАМЯТНИКА

AJALOOLISED ALLIKAD
ИСТОРИЧЕСКИЕ ИСТОЧНИКИ

ENSV RAKA, f.1, nim.2
s.942, 943; f.3, nim.
1, s.461, 470, 476,
481, 490; f.862,
nim.1, s.670.

RESTAUREERIMISTÖÖD * РЕСТАВРАЦИОННЫЕ РАБОТЫ

MÄLESTISE KAHJUSTUSED * ПОВРЕЖДЕНИЯ ПАМЯТНИКА

vt. andmed mälestise tehnilisest seisukorrrast

KES UURIS MÄLESTIST * КТО ИССЛЕДОВАЛ ПАМЯТНИК

Täitmine
daatum
Дата запол-
нения

Perekonna, ees- ja isanimi ning eriala
Фамилия, имя, отчество и профессия

5.05.82. Hein, Ants Heinrichi p.
kunstiajaloolane

Allkiri * Подпись

Hein